

საკუთრივი ლაპარაკზე. ეს შემოხვევა
მაგანებს მე ერთს ანდაზას: «თუ ნიორი არ
გიჭამა, პირი რათ გეწვეთ».

ბ. გამოცემა.

ଓଡ଼ିଆରେ, 10 କିଲୋମିଟର୍ସ.

უცხო ძველები

မြန်မာ့

ঢাকাঃ ১৪ (২৬) সংস্কৰণ

(«დოფების» პარტესპონდენცია)

ବ୍ୟାକ

ერთს რუსულ გაზეოში ნარვიდამ იწერებიან,
რომ ამ ქალაქში ქალალის საკუთხებელი ფაბ-
რიკის მუშებს არეულობა მოუხდენიათ. ამის
წინაზე ფაბრიკის მმართველს მუშებისთვის
თავის ღრუბზე ქირა არ მიეცა და ამის გამო
სექტებმარის ცხრას მუშები შეკრებილან და
დაუწყიათ კეირილი გაგვისწორდითო. იქაურ
პოლიციას რამდენიმე არეულობის მოთავე
მუშა დაუჭერია. მეორე და მესამე ღლეს კიდევ
უფრო მომეტებული მუშები შეკრებილან
ფაბრიკის წინ დასხმა-მაღლა დაუწყიათ ოხვე-
ნა, რომ დატუსაღებული ჩეენი ამხანაგები
გაანთავისულეთო. ბოლოს პოლიციას იქ
მდგომი პოლკის სალდათები მოუხმია და
იმათი საშუალებით გაუფანტას მუშა ხალხი.
მაგრამ შემდეგ კიდევ შეკრებილან და რო-
დესაც პოლკი მოსულა, იმათ აულიათ ქვები
და ესროლენ თურმე სალდათებსა. ამბობენ,
რომ ერთი პოლიციის ჩინონიკისთვის მო-
ურტყამო ქვა და დაუჭრიათ. სალდათებს ბევ-
რი მუშები დაუჭრიათ. 13 სექტემბრიდამ
არის ცნობა, რომ, თუმცა არეულობა მოის-
პოვ, მაგრამ მუშები მუშაობას ხელს მაინც
არ კიდებენ და ფაბრიკის გარშემო ჯარია
დაყინი გმილოათ.

სარატოვის გუბერნიის ერთს პატიმ
ფერში ერთს იქაურ მემამულე ქალი
ხარჯით სასოფლო შეკლა გაუმდ
გლეხებს ამ შეკლისათვის და იმასთა
რა ბოსტნისთვის ადგილი მიუკით
თონ ეს ქალი იმას გარდა, რომ ყუ
დებს შეკლასა და თეთონაც ასწავლ
ებლ წელიწადს სამს მანეთს დაპირები
მასწავლებელი ქალის ჯამადირისათვის

* * *

პეტერბურლის მედიკო-ნირუბრიის აკადემია-
ში პირველი ოქტომბრიდამ გაიხსნება ისეთი
სასადილო სახლი, სადაც ღარიბ სტუდენ-
ტებს შეუძლიანთ საშმაურაო ორი თავი კა-
გი მარგებელი საჭმელი სჭამონ სადილათა.

გარშევში (პოლშაში) სდგება ერთი ახალი საზოგადოება, რომლის მსგავსია მურად ჩუქუშით შიჯერ მარტო ერთი არის — პეტერბურღში. ამ საზოგადოებას ერქმევა სახელათ «ლიტერატორების საზოგადოება» და იმის დანიშნულება ის იქნება, რომ ყოველ გვარმა მწერლებმა (ლიტერატორებმა) გამოილონ შეძლებისა და გვარათ თვეში რამდენიმე ფული დაჭირების არას ერთმანეთს დახმარონ.

ჰეთერობურლის ტიპოგრაფიების ზედამხედ
ველს ყველა იქაური წიგნის მაღაზიებისთვის
ხელწერილი ჩამოურთმევია, რომ დღეს შემ-
დევ თქვენ აღარ გაჰყიდით ლასალი ის
თხზულების პირველ ტომსაო. ეს შესანებავი
წიგნი ეს ორი წელიწადია, რაც გამოვიდა
სტამბილამ და თითქმის სულ გაიყიდა. მკითხ-
ველი საზოგადოება მეორე წიგნის გამოსვე-
ლას მოელოდა, რომელიც ცენზურისაგან
იყო შეჩერებული და ახლა პირველიც აღკრ-
ძალას.

յՌումա ցՌԱՆ ԱՐՅՈՒՆԱ ՏԱՑՐԱԳԱԾՐԵՅՑԱՑ—Philharmonique de Vienne.

საზოგადოებრივი მშენებლის სანახავს წარმოადგინოთ.

გენდა ქენევა ამ დღეებში: მისი ექს-შვილ ეტაზიანი სახლები ძღიუსლა სწნდენ, ისე იყვნენ დაფრულნი სხვა და სხვა ქვეყნის ბარალებით, ყვავილებით, გირლანდებით და სხვა; ქუჩები ორივეს მხრით იყო გაკრული ხშირათ დასმული ნარგი ხეებით, რომელიც მას თითქმის ბალათ ხდიდა; ყოველ ქუჩის თავსა და ბოლოს მშენებელად იყო მოჩიული არები აყვავებული ხის ტოტებითა და ბარალებით; კარების თავი ყველგან წაიკითხამდიო თითო ადგილს რომელიმე გამოჩენილი მწერლის თხზულებიდან, რესპუბლიკის ქებაზედ, თავისუფლებისაჭიროებაზედ, ერთობის მიშვნელობაზედ და სხვა. ერთის სიტყვით, ქენევა ძნელიდასაცნობი იყო.—შორიდან რო შეგეხდნათ, სწორეთ ქალაქი არ გეგონებოდათ: შუაში ტბით და მის ნაპირზედ აყვავებული სახლებით უფრო ახალ-გაზაფხულის აყვავებულ ბალსა ჰგავდა, ვინემ ქალაქს. განსაკუთრებით სიმშენიერით წარმოგიდენებოდათ ყველა ესენი თვალის წინ დამე, როცა მოელი ქალაქი საზოგადოთ და სათითოვეოთ თითო სახლი იყო განათებული თუ გაზით და სხვა და სხვა ფერი ფანრებით ვენეციურად და თუ ბენგალის ცეცხლით. აქ იმასაც ჩაუმატებ, რომ ქანის ჭრაქები აქ არ არის მოდაშიდ; საზოგადოთ გაზით ანაოებენ სახლებს და მის გარდა ფანრებისათვის ხმარობენ კარტოფილის სამთელს და ჭიქებში ნაეთს და ზეთს. მაგრამ როგორ გაგაუკირვოთ ამ მოჩიულობის აწერით! ისპავნის ხალიებით ქეჩები არ დაუფენიათ, არც ლამაზი ქალების პარამა გაუმართავთ; სულყველა ეს მოჩიულობა სუფთა, სულ უბრალო საგნებიდან იყო შემდგარი; ძირფასს ვერას მოიძევდით; არ გეგონოთ კი, რომ ამითი რამე აკლდებოდა მოჩიულობის სიმშენიერება და გემოს; თითქო რესპუბლიკა აქც თავის საქებათ ამბობდა: «მხიარულება და ქიოტი მეც მიყვარის, მაგრამ ჭუა-გონება არც მაშინ მეკარგვისო.» თითონ თქვენ წარმოიდგინეთ—რა ხალხის მოძრაობა იქნებოდა აქ ამ დღეებშიდ; ქუჩაში გაილა ერთობ სჭირდა მარტო ცარიელი კაცისათვის, კარეტები და ფაიტონები აკრძალული იყო განსაკუთრებით 26-ს, შუა ქალაქში. აქ ვისაც ხიარული არ შეუძლია, თავის სახლში ზის, იმას ნება არა აქს, რომ თავის კარეტით ფეხით მოსიარულები სრისოს. სიმხიარულეს სამზღვარი არა ჰქონდა, მაგრან ნეტავ იცოდეთ როგორ ყველაფერი რიგზედ და უფაი-ვაგლახოთ მიღიოდა: მესამე დღეს, როცა დღესასწაული გათავდა, განგებდა ათელიერე ქუჩები, მინდოდა მენახა—რადაემართა ქუჩის მოჩიულობას; იუიქეთ, რა გასკვირგვალი სანახავი იყო ჩემთვის, როცა ყველაფერი ისევ იმ მდგომარეობაშიდან ვნახე, როგორც დღესასწაულის დროს; ამ დღი ხალხი, ამისთანა შეტაყება და ქუჩებში უბრალოდ დასმული ხეებიც არ წაქცეულიყვნენ! უნდა მოგასხენოთ ძნელი გასაგებია რამდენ ნარათა ზრდის კაცს თავის უფლება!.... იმიტომაც არ არის გასკვირგვალი, რომ პოლიცია აქ არისად გამოჩენილ როგორც ყოველთვის, ისე ამ დღეებშიდაც არ გეგონოთ, რომ მარტო მე მიკვირდა ასე უჯანდარმოთ ხალხის მხიარულება—თქვენ თითონ იცით, რატომ უნდა გამკირებოდა,— აქ იყვნენ ბევრი ფრანცუზები ამ დღისათვის მოსული, ზოგი ამათი გაკვირვებაც უნდა გვნახოთ; ერთი ამათგანი სწერდა ერთ პარი ჭულ გაზეთში («Le Temps»): «ჩევნ ფრან

ცუზებისათვის მარტო ის ჭრეს ჟარებულებული რომ ჯანდარმები არ დაგრძლევდა უკან.... წარმოიდგანეთ რომ სხვა ბაირალებს შორის წითელი ბაირალებიც (ინტერნაციონალის) არიან გამოუყენილნი და მმართებლობა არა-ეითარ ყურადღებას არ აქცევს მათ.» მეორე გაზეთი, Patriote Savoisien, სწერდა: «ეს ეკნების დღესასწაული არის ერთი იმ დღესასწაულთაგანი რომლის დღესასწაულობა მარტო რესპუბლიკურ ქალაქებს შეუძლიათ. უესანიშნავი საქმეა! არცერთი პილიციის მოხელე, არცერთი სამხედრო პირი და უამათოთაც არცერთი ჩხუბი და სხვა რამე უსიმოვნო შემთხვევა. ჩვენშიდ ხომ ეინ გავ-შედავთ ვიფიქროთ, რომ რომელიმე ხალხის მხიარულება მოხერხდეს ისე, რომ მთელ ქუჩებს ლობესავით ჯარი არ შამოერტყას, ან სხვა რამე ხალხის ყრილობა, სადაც ტყისავით არ იდგეს თოფის შუბები, ანა და სადაც წარღვნასავით არ მიატყდეს ურიცხვი პოლიციის მოხელეები, რომელნიც ხშარად თორმე არიან არეულობის მიზეზნი.»

«ყველა ესენი მარტო ერთ საქმეს ამტკიცებს, მას რომ შეიძლება კაცმა სხვა და სხვა ნაირად წარმოიდგინოს წესი იყრ გ ბა: არის წესაერება ძალით დადგენილი, ამ ნაირ წესიერებას გვიქადაგებენ ჩვენი კონსერვატორები; არის მეორე წესიერება, თავისუფლებით დამდგარი—ეს არის რესპუბლიკური წესიერება. რომელი მათგანი უკეთესია? გვიპასუხოს პატიოსანმა და სინიდისიანმა კაცმა, რომელიც ამ დღესასწაულს დაესწრო, რომელ პარტიასაც უნდა ეკუთვნოდეს, სულ ერთია. ჩვენ წინ-და-წინ ხელს ვაწერთ მის გადაწყვეტილებაზე.»

ამაზედ ნაკლებ არც თითონ დღესასწაულის მომზადება არის საინტერესო. რამთ-
დენიმე თვე იქნება, რაც აქაურმა მუზიკალურ-
მა საზოგადოებაებმა გადასწყვიტეს ამ კონ-
კურსის გამართვა. ამისათვის, რასაკეირველია,
საკუთარი კომიტეტი დანიშნეს, რომელზე-
დაც იყო მინდობილი დღესასწაულის და
თითონ კონკურსის პროგრამის შედგენა,
თავისა და უცხო ქვეყნის საზოგადოებე-
ბის მოწვევა, ერთის სიტყვით, რაც მომზადე-
ბას შეეხება ამ კომიტეტის საქმე იყო. რაც
ამისათვის ხარჯი მოუვიდოდა, ის აქციებით
უნდა შემოსულიყო. თითო აქცია ღირდა
25 ფრანკათ, ამ აქციის პატრიონს შეეძლო
ყველა დღესასწაულის ნაწილებში (კონკურ-
სში, ბალში, საღამოებში და სხ.) მიეღო
მონაწილეობა უფასოთ და ბოლოს, რაც სა-
ზოგადო ხარჯს გადარჩებოდა, მას აქციონე-
რები თითონ დაიყოფდნენ თავის აქციების
შესაფერად. ფული ამ გზით შეერთოდა დღესას-
წაულის გასამართვათ. რაც შეეხება ქუჩების
და სახლების მორთულობას, ეს ამ ხარჯში
არ შემოსულა; ყოველი სახლი მასში
მდგომარეობა მოართო, ქუჩების მორთვა მისი
მცხოვრებლების საქმე იყო. დღესასწაულის
ორი კვირით წინ თითოეული ქუჩის მცხოვ-
რებლებმა, ერთ საერთო კრებაზედ დანიშ-
ნეს მოართებისათვის კომიტეტები, რომ მას ამ
მცხოვრებლებშიღავე მოებოჭა საჭირო ფუ-
ლი და მოერთო ქუჩა. ამ ნაირად თავიდგან
ბოლოვდის თითონ ხალხი მშადებდა ყველა-
ფერს; მმართებლობას არაერთარი მონაწი-
ლეობა არ მიუღია ამ საქმეში მის მეტი, რომ მზადების დროს არავის ას უშლიდა
და კორტეჟშიდ ძრიელ ჭურანად დაიარე-
ბოდა. ასე გაშინჯეთ, ქანდარმებიც არ უმ-
ხოვიათ მისთვის; ან და რისთვისა სოხუ-
დენ, ხალხი თითონ დღესასწაულობდა, ჯა-
რი გისთვისლა უნდა გამოეწვიათ. რასაკეირ-
ველია სულ სხვა იქნებოდა მართებლობი-
საგან რომ ყოფილიყო ნაბანები: ამ ფორ-

